

RƏNA MİRZƏLİYEVƏ

İSMAYILLI TORPAĞININ SADƏ, SƏMİMİ OĞLU - DAĞLAROĞLU, ELİN ŞAIİR OĞLU

(Əvvəli ötən saylarda)

16. ...SEVƏN DOSTUM VAR OLSUN

*Ata xəzinədir, qardaş dayaqdır,
Dost isə həm xəzinə, həm də dayaqdır.
(İngilis atalar sözü)*

Nadanla dost olan, azar heç demə...

***

*Ömür bir kitabdır - ağlı, qaralı,
Qarası ötən gün, ağına qurban.
Dost ilə bir yerdə keçən vaxtimın
Olum hər anına, çağına qurban.*

***

*Dost ürəyi bir aynadır,
Mavi gözlü Xəzər kimi.*

Dağlaroğlu poeziyasının ünvanı insanlar, onların qəlbində daşıdığı dəyərlərdir. Ali hislər bütövlükdə bəşəridir. O bu hisləri poeziya dilinə çevirərək ən yaxşı dəyərlərin daşıycısı olan insan portreti yaradır.

İnsanın ali dəyərlərindən biri də dostluqdur. Ata-babalarımız insanın başqası üçün yaşamasını həyatda yeganə xoşbəxtlik sayırlar.

Düşmən batsın, sevən dostum var olsun,
Çünki mənə o "öl" deyir, bu, "yaşa" kimi müdrik fi-kirlərə əsaslanan və "Hər yetən gözələ gözəl deməyən"
Aşiq Ələsgər kimi şair də hər adamı dost gözündə gör-

mür. "Dostunu göstər, deyim sənin kim olduğunu" atalar sözünə söykənən şairin düşüncə dəftərində üzdə gülüb arxada qeybət qırınlar yox, insana sadəcə arxa, dayaq olanlar deyil, mənəviyyatca saf olanlar, insanlıq adına şərəf gətirənlər, başqasının hörmətinini qazananlar dost sayılır. Təsadüfi deyil ki, bayatlarının əksəriyyəti dostluq haqqındadır:

*Əzizinəm, asıdır,
Kasib candan asıdır.
Yaxşı qardaş qardaşın,
Dost doston arxasıdır.*

*Dost halima yanandı,
Dost dərdimi anandı.
Desəm, dostsuz gülmişəm,
İnanmayın, yalandı.*

*Mən aşiq, dostu yada,
Salmışam dostu yada.
Ancaq namərd dəyişər,
Qardaşı, dostu yada.*

Şair əzəl gündən özünə güzgü tutan dost-tanış əhatəsindədir və bununla fəxr edir:

*İz qoy, Dağlaroğlu, dağlar yolunda,
Dostu, tanışı gör sağla solunda.
Olsa da, Rüstəmin zoru qolunda
Baş qosma qovğaya, qala dünyada.
Dağlaroglunun ithaf xarakterli şeirlərində yaxınları-*

na, doğmalarına, əzizlərinə məhəbbətini insanlıq süzgəcindən keçirərək ifadə edir və bizdə xoş bir ovqat baş yaradır. Sanki bu şeirlərin sənin qəlbindən şüzdüyü, öz doğmalarına olan ürək sözlərini ifadə etdiyini hiss edirsən. "Nadanla dost olan azar, sən demə" fikrinə söykənən şair özünə layiq saf, səmimi, vətənpərvər, xalqın xidmətində ləyaqətlə dayanan insanlar əhatəsindədir. Ümumiyyətlə, bəçəriyyətə üvanlaşdırılmış əsərlərlə bərabər, ayrı-ayrı konkret üvan müəlliflərinə şairin səmimiyyəti aydın olduğu üçün oxucu qəlbini də fəth edir. Çünkü bu misralar elin, obanın, bütövlükdə xalqın sevdiyi insanlara ithaf edilib. Şair də belələri ilə dost olduğunu fəxrət etiraf edir:

Həmişə yaxşilar mənə dost, kömək,

Onlara yad deyil bir sözüm belə.

Mən qovaq yarpağı deyiləm, külək

Fikrimi yelləsin belədən-bələ.

Onun belə insanlara minnətdarlıq duyğularını ifadə edən, tanınmış ziyalı, gözəl pedaqqoq, qələm dostu Nadir Məmmədova həsr etdiyi şeir də sələflərindən ululuq dərsi alan, xələflərinə də bu yolu məsləhət görən və:

Gözümüzdə günsələ yanaşsan sən,

Günsələ günsətək yaşa, müəllim, - deyən, bu sənətin ülviliyini duyan şairin qədirşünaslıq töhfəsidir:

Göz açıb Qazaxtək gözəl mahalda,

Cavabi haqq olub hər bir sualda.

Fikri Goyəzəndə, özü Niyalda

Çox uca dağlardan ucadi qağam.

Özü bioloq olsa da, başdan-ayağa poeziya haləsinə bürünən, dilində şeir və nəgmənin əzbər olduğunu deyən, böyükələr böyük, kiçiklər kiçik olan ziyalını daha sonra belə səciyyələndirir:

Şeirdi, nəgmədi gözündə cahan,

Uşağa, böyüyə əxiz, mehrivan.

Həvəsdə, arzuda igid bir cavan,

Təmkində yüz yaşı qocadı qağam.

El-obanın dəyərli övladı olmasını fəxrət bəyan edən, ziyalılığını qalib pəhləvana bənzədən şair yazır:

Güntək ziyalidi, qazancı qürur,

Şərəflə öncüllər önungdə durur.

Qalib pəhləvantək məgrurdur, məgrur,

Altımişı haqlamış xocadı qağam.

Zəhmət adamları qarşısında ehtiramla baş əyən şair, "Ay ağa" şeirləndə onunla eyni tikintidə işləyən 84 yaşı, doston, yoldaşın fəxri, halal əməyi ilə çörək qazanan Ağa Bağırovu alqışlayır, qalan illerini məhz belə şorəfətə keçirməyi arzulayır.

Şair ləyaqətli, istedadlı dostlarına ləyaqətli dəst olan, bunu fəxr bilən elin sazlı-sözlü oğlu, istedadına pərəstiş etdiyi Aşıq Yanvara səmimi duyğularını ifadə etməklə sona deyir:

Dağlaroğlu, sev qaşların çatmasın,

Bir gəl yetiş, qəm yükünü çatmasın.

*Gen dünyada mətləbinə çatmasın,
O kimsə ki dost dərdindən yan varə.*

Görkəmli türk şairi Nazim Hikmətə üvanlanmış "Biz göz yumsaq..." şeirləndə ustاد şairin aşağıdakı misralarının nəfəsi duyulur:

Mən yanmasam,

Sən yanmasan,

Necə çıxar

Qaranlıqlar aydınlığa.

Şairi düşündürən bəşəri məsələlərdir: əyriliyə göz yumsaq, şər xeyirə qalib gələr, bəşəriyyət bata biler. Bu-na görə "əyriliyə qandal vuraq ki, addım atıb yeriməsin" - deyir. Sonda əsl mətləb aydınlaşır və şair haqlı sual edir:

Mən göz yumsam,

Sən göz yumsan,

Biz göz yumsaq əyriliyə,

Özümüzdən razi qalib

Yaşayıraq, dostlar, niyə?

Habil kamanında "Dügah"ı dinlərkən aldığı həzz məzmunlu bir şeirə rəvac verir, Aşıq Zülfiyə İbadovaya həsr etdiyi "Zülfiyənin sazında", Aşıq Elman Mehdiyevə üvanlaşdırılmış "Sözüm çatsın ellərə" şeirləri xalqımızın necə də zəngin mədəniyyətə və mənəviyyata malik olduğu ilə fəxr etdiyini poeziya dilinə çevirir.

Şair daim istedad həsrətindədir. Ömrünü el üçün giləgilə əridənlər onun qəhrəmanlarıdır. Neçə illərdir məclis-lərimizin bəzəyi, elin nəgməkar qızı Sahibə Abdullayeva da məhz belələrindəndir. Ona üvanlanmış "Oxu, Sahibə, oxu" şeiri də minnətdarlıq duyğulu şeirlərdəndir:

Bu şənlikdən o şənliyə,

Deyilməmiş sözüm qalib.

Mahni, şeir xəstəsiyəm,

Külüm altda közüm qalib.

Şair dostu Maarif Soltana nəzmlə məktubu üçlük formasında yazılmışla bərabər, çox maraqlı məzmuna malikdir.

Qəlbini ehtizaza gətirən incəsənetimiz şair üçün bir "qida" mənbəyidir. Şirvan aşiq məktəbinin görkəmli nümayəndəsi Aşıq Şakirin 80 illiyinə həsr etdiyi "Şakir" şeirləndə onun avazını hamiya örnək olan xoş xatirə kimi yada salır. "Qarabağ bülbülləri"nin yaradıcısı və bədii rehbəri Murad Rzayevə üvanlaşdırığı "Qarabağ bülbülləri", "Hökəm vermək iqtidarında olsaydım, danışq dilinin şeirlə aparılması hökmünü verərdim", - deyən şair dostu Ağami Bağırlıya həsr etdiyi "Gözəl görünür", Aşıq Alının eyni adlı qoşmasından təsirlənərək yazdığı "Nə qaldı", alim-etnoqraf, şair, publisist, dünyasını vaxtsız dəyişən Aydın Səlimzadənin əziz xatirəsinə həsr etdiyi "Hanı sənin dağçıçəyin", Kəlbəcərli dostu Yaşar Əzimova ("Yaşara"), doston Firiduna üvanlaşdırığı ("Darixanda") şeirləri də müasir dövrlə səsləşən, oxucu tərəfindən maraqla qarşılanan əsərlərdir.

Şair həmişə səmimi və mehriban, xeyirxah və alicənabdır. Bu mənada "Yaxın qonşu uzaq qohumdan yaxşıdır" atalar sözünə söykənən şair qonşu haqqını da yaddan çıxarmır:

*Vaxt olur iki əl dadıma yetmir,
Mən səndən alıram bir əli, qonşu.
Qohumun, qardaşın yeri başqadı,
Qohumdan, qardaşdan irəli qonşu.*

17. "BALA "ƏKİNÇİ" NİN SƏDASI

O, təkcə şair deyildir. "Elin bir dərdi olsa, şairin yüz dərdi var", - deyən Ş.Dağlaroğlu yaradıcı adam olmaqla, rayonun ictimai-siyasi həyatında da xüsusi yeri, nüfuzu olan ziyalıdır.

"İsmayıllı xəbərləri" qəzeti redaktorluq, "İsmayıllı Yazarları" ədəbi-ictimai birliyinə sədrlik etmək, yaşın kamil vaxtında yaradıcılıqla mütəmadi məşğul olmaq, digər xalqların ədəbiyyatından tərcümələr etmək, sadəcə müdrik istedadın və düzgün bölünən asudə vaxtin hesabına mümkün olub.

"İsmayıllı xəbərləri" qəzeti Respublikada dərc olunan region qəzetləri arasında öz populyarlığı, oxunaqlı olması ilə fərqlənir. Əsas məqsədi və başlıca qayəsi Vətənimizin dilbər guşələrindən olan İsmayıllının şərəfli tarixini, mədəni coğrafiyasını, iqtisadi göstəricilərini, baş verən ictimai-siyasi, sosial və mədəni-kütləvi hadisələri, tikinti-işsət meydənını, ayrı-ayrı xalqların monolit sarsılmaz birliyini, multikulturalizmi, ürəkləri qurub-yaratmaq eşqi ilə alovlanan Danko ürkəli insanların vətənpərvər əməllərini, yaradıcı adamların kiçik əsərlə-

rini özündə əks etdirməkdən ibarətdir.

"İsmayıllı xəbərləri" "Yeni İsmayıllı", "Zəhmətkəş", "Cavanşir yurdu", "Girdiman" kimi sələflərinin keçdiyi şanlı mübarizə yolunun nəinki layiqli davamçısı olmuş, hətta müəlliminin layiqli "şagirdi" kimi, çox işlərdə xeyli qabaqlamışdır.

Yaxşı yadimdadır: Bakıda olarkən tanınmış ziyalılar-dan biri əlimdəki qəzeti vərəqləyəndən sonra təəccübə: "Belə yüksək səviyyəli qəzet bölgədəmi çıxır?" - deyə sual etdi. Bundan sonra, həqiqətən, zənnimdə yanılmadığımı başa düşdüm.

Təəccübə təkcə bu deyildir. Əsas odur ki, ayda 2 dəfə 8, 12, 16, hətta bəzən 24 səhifə çıxan qəzeti o, təkbəşına (qəzetiñ əlavə şəti yoxdur) hazırlayır. Materialları kompüterdə işləmək, şəhərə aparıb "Azərbaycan" Nəşriyyatında dizayn etdirmək, "Ekspress" mətbəəsində nəşr etdirmək, nəhayət, oxuculara çatdırmaq çox böyük əzab-əziyyət, qüvvə və məsuliyyət tələb edir. Bütün bunlar onun vətənpərvər ürəyi ilə bərabər, misilsiz istedadının nəticəsidir. Bu anda ulu öndər Heydər Əliyevin jurnalist əməyinə verdiyi və sanki ona ünvanlanmış və qəzətdəki işinə görə boyuna biçilmiş qiymətli fikirləri yada düşür: "Jurnalist əməyi qeyri əməkdir, çox səylər göstərməsini, hətta cəsurluq, hüner, fədakarlıq tələb edən əməkdir, öz peşəsinə vurğunluq tələb edən əməkdir".

Qəzetiñ elektron sayı var. Buna görə dönyanın hər yerində oxunur. Qəzet 8 aydan sonra Mətbuat Şurasına üzv qəbul olunub.

Elə bir adam tapılmaz ki, burada qəlbinə yaxın yazı olmasın. Məhz buna görə də sənətindən, peşəsindən, yaşından asılı olmadan qəzeti hər bir insanın həvəslə üz tutduğu, birnəfəsə oxuduğu əsl yaradıcılıq nümunəsidir. Bu xüsusiyyətlərinə görə, ziyalılar onu nəvazişlə: "Bala "Əkinçi" adlandıırlar. Qəzet nömrədən nömrəyə püxtləşir, peşəkarlıq səviyyəsini daha da artırır.

18. "QOŞA RUHLAR" I YAŞADANLAR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının 2018-ci ildə elan etdiyi Qrant müsabiqələrində qalılardən biri də "İsmayıllı Yazarları" ədəbi-ictimai birliyidir. (Birliyin sədri Ş.Dağlaroglu).

Məlumdur ki, layihə Azərbaycanın iki qəhrəman övladının şeirlərində vəsf etdikləri Vətən uğrunda şəhid olmalarından bəhs edir. "Şəhid ruhuna qayğı insanlıq göstəricisidir" və "Şəhid adlarının əbədiləşdirilməsi, onların yetişən nəslə örnek kimi tanıdlaması zamanın vacib tələbidir" ideyasını əsas götürən film müəllifləri qarşıya qoyduqları məqsədə nail olublar.

Film 1961-ci ildə Gəncə şəhərində dünyaya gəlmış,

1992-ci ildə Ağdərə uğrunda gedən döyüslərdə tankın içində yanır kül olmuş Salmanov Nizami Arif oğluna və 1993-cü ildə İsmayıllı rayonunun Maçaxı kəndində anadan olmuş, Sumqayıt Dövlət Universitetini bitirmiş, 2015-ci ildə Rayon Hərbi Komissarlığından hərbi xidmətə çağırılmış, "N" sayılı hərbi hissədə xidmət etmiş, Tərtər istiqamətində 2016-ci ilin Aprel döyüsləri zamanı mərdliklə şəhid olmuş, "Döyüşdə fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif olunmuş şair-müəllim Mikayıl Yaqub oğlu Vahabzadəyə həsr olunmuşdur.

Layihənin məqsədi vətən fədailərinin tanıdılması, xatirələrinin əbədiləşdirilməsidir.

Avqustun 15-də (2018) Rayon İcra Hakimiyyəti və Qrant müsabiqəsinin qalibi - "İsmayıllı Yazarları" ədəbi-ictimai birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə İsmayıllı Rayon Uşaq Kitabxanasında filmin təqdimat mərasimi keçirilib.

Bütün bunlar layihənin digər üzvləri kimi, Şahməmməd Dağlaroğluun gərgin və səmərəli işinin bəhrəsidir.

19. "FOTOQRAF ƏLİ BƏY"İN SEVİMLİ HOBBİSİ

Çox vaxt onu rəsmi məclislərdə nəvazişlə "fotoqraf Əli bəy" çağrırlar. Onu Ü.Hacıbəyovun "Ordan-Burdan" əsərinin qəhrəmanlarından biri kimi adlandırmaq hamının üreyincə olur. Çünkü təmənnasız olaraq hər bir tədbir zamanı çəkdiyi fotoları elə montaj edir ki, hər kəs, sanki bir incəsənət sərgisini seyr etmiş olur.

20. DOĞMALARA MƏHƏBBƏT

*Əllərinin zəhmətinə güvənər,
Bir kimsəyə əyməyib baş, qardaşım.
Yaxşı ata, yaxşı övlad, yaxşı ər,
Öz yükünü çəkər yavaş, qardaşım.
(Xatın)*

"Öz ailəsinə xeyri dəyməyən insandan bir şey gözləmək sehvdir"

Hz.Əli(ə.x.)

Məlumdur ki, hər bir dövlətin təməli üçün nümunə kəsb edən əsas prinsiplərdən biri cəmiyyətin ali özəyi, dayağı olan ailə, onun müqəddəsliyi və toxunulmazlığıdır. Ailə cəmiyyətin mühərriki və xalqın vahidliyinin canlı təcəssümüdür. İnsan xoşbəxtliyinin təməli olan ailə məhəbbəti, buradakı saf və səmimi münasibətlər, atana, qardaş-bacı, övlad istəyi poeziyamızın daimi müraciət obyekti olmuş, bununla da oxucu qəlbinə xoş ovqat bəxş etmişdir.

Vətənə, xalqa, elə bağlı olduğu üçün Ş.Dağlaroğlu poeziyasında hər misranın arxasında milli dəyərlərimizin ən vacib vəsiləsi olan ailə məhəbbətinin izlərini görürük.

Hər zaman ailə məhəbbətini yüksək qiymətləndirən şair ən çətin günündə onlara güvənir və "Mən dərdimi kimə deyim?" - söyləyərək, əziz, qəlbinə yaxın adamları üzməmək üçün dərdini, qəmini ürəyində çəkir:

*İstəmirəm, bilsin anam,
Körpə balam, nazlı sonam.
Dilə gəlmir şübhə, inam,
Mən dərdimi kimə deyim?*

Dağlaroğlu yaradıcılığında müqəddəs "Ana" adı ülvidir, əzizdir. Bu məhəbbət onun həyat cövhəri, ilham mənbəyidir. Dünya şirinliyinin ilk dadi məhz ana layası ilə onun canına, qanına hopub. Bir bayatisında dediyi kimi:

*Ana, adına qurban,
Eşqin oduna qurban.
Sən əldığın laylanın
Olum dadına qurban, - deyən şair anaların ölməzliyinə işarə edərək yazar:*

*Sevgindən doğulub, göldik cahana,
Dar gündə bizimcün kim ağlayacaq.
Əlin çatmasa da bizə, ay ana,
Ruhun başımızı sığallayacaq.*

"Anam", "Anamın öyüdü, anamın südü" şeirlərində də bu müqəddəs varlığa öz məhəbbətini izhar etməkdən yorulmur.

"Ata" şeirlərdə də ömrünü-gününü ağ gün sorağı ilə keçirən, halal çörək, halal ocaq sahibi, təmiz vicdanlı, ailə-övlad sahibi olan vüqarlı bir atanın sözlə portreti yaradılıb. Onunla fəxr edən oğul uluların: "Ot kökü üstündə bitər", - ifadəsinə uyğun olaraq, hər zaman arxa, dayaq olan belə bir atanın adını ucaldacağını bəyan edir:

*Hikmətin-vücidum, öyüdüñ-qanım,
Adına bağlıdır şöhrətim, şanım.
Ölsəm, kəfənimdir təmiz vicdanım,
Yaşasam, ocağın, közünəm, ata.*

Ailə sədaqətini hər şeydən uca tutan, ailə, övlad məhəbbəti canına, qanına hopan şair çox doğru qeyd edir:

*Getmək olmaz hər ocağın üstünə,
Kişi gərək öz ocağın qalaya.*

O, bir ata kimi övladlarını ləyaqətlə böyütmüş, təbəyi vermiş, normal həyatlarını qurmaq üçün şərait yaratmışdır.

Şair həyatının ən xoşbəxt anını ilk övladının dünyaya gəldiyi gün sayır. Həmin gün kainatın başqa rəngə, başqa çalara dönüb nəğməyə çevrildiyi gündür onun üçün:

*Bu gün gündoğanım başqa rəngdədir,
Bahar duyğuluyam, ballaşıb sözüm.
Bu çayım, bulağım nə ahəngdədir,
Bu nə təmtəraqdır, ay canım, gözüm,
Dünyaya xoş gəlmisən.*

Qızı Validəyə həsr etdiyi şeir nəğmə şəklindədir. Övladını özünəməxsus tərzdə vəsf edən şair, onu gah Günəşə, gah Aya, gah ulduza bənzədir. Bu qız anasından qas, atasından göz alıb. Onu qönçə kimi bəslər, qönçələri də

Validətək səslər. Sanki Yer kürəsi məskəni olan uşaqlara qoşulmuş bu nəgməni deməyə bütün eli səsləyir:

Dağdan ayırmaz məni

Dağ çayının seli də.

Deməyə bu nəgməni

Səsləyirəm eli də,

Validə.

"Mənim Günəş qızım" adlı şeirdə də atanın dağ boyda məhəbbəti müxtəlif bənzətmələrlə ifadə olunur. Anası ilə ilk dəfə babasılə gedən qızına müraciətlə yazdığı "Gəl, balam, gəl, sevgilim" şeirində isə bir aydır ayrılan övladının həsrətinə dayana bilmədiyini, gəlişi üçün kövrək adına çəmənin saf, incə güllərindən dəmət hazırladığını, gözünün qarışı olan Göyərçini olmadığına görə yeri, göyü seçmədiyini, bütün varlığı ilə qayıtmağıını arzulayır:

Qayıt, qayıtsın yuxum,

Qayıt, gülsün gözlərim.

Sənindir varım, yoxum,

Səninkidir sözlərim.

Tez gəl, açılsın dilm,

Gəl, balam, gəl, sevgilim.

Artıq ömrünün müdrik illərini yaşayan şair, ömrünün mənası olan illəri də, babalı-nənəli günlərinin sevincini də müdrikcisinə qarşılıyır:

Söz qiymət itirər cənələşmədə,

Günlərim, aylarım sənələşmədə.

Dünən sevdiyim qız nənələşmədə,

Mən də yavaş-yavaş babalaşıram.

Ataların: "Dövlətdə dəvə, övladda nəvə" ifadəsinə söyklənən şair "Yeni il gəlir" şeirini nəvəsi Zeynəbə müraciətlə yazıb. İlk Yeni ilini qarşılayan Zeynəbə babanın duaları, arzuları sonsuzdur:

Qarşında dil açıb yeriməyin var,

Bəxt sənin üzünə gülsün, Zeynəbim.

Gül açısin adınla bağlı arzular,

Kainat xoşuna gəlsin, Zeynəbim.

Şahməmmədin bacı-qardaşlarına olan məhəbbəti də qədərsizdir. Şəhla bacısına dərin məhəbbətinin ifadəsi olan şeir də buna yaxşı misaldır:

Sən duyğu dənizi, biz sahildə dağ,

Şiltaq ləpələrin sığalı nə xoş.

Səni tanımazdan, görməzdən qabaq

Bu dünya olubmuş mənasız və boş.

21. KİMLƏR İLHAM VERDİ DAĞLAROĞLUNA...

Yaxşı adamlara keşikçi qoyun,

Dağılar, çürüyər yoxsa cəmiyyət.

N.Həsənzadə

Qədim dövrün yazıçılarında biri haqlı olaraq yazır: "Şeirin və poetik əsərlərin vəzifələri bir başqadır, tarixini isə bir başqadır. Orada (şeirdə) tam azadlıqdır və yega-

nə bir qanun vardır: şairin iradəsi. Çünkü o, ilahi bir qüdrətə malikdir və ilham pərisinin hakimiyyətinə tabedir".

Bəli, şair dünyani hamı kimi görür, hamının gördükərini, duyduqlarını qələmə alır, lakin hamı kimi yazmır. Elə yazar ki, hamı bu möcüzəyə heyrət kəsılır.

Ş.Dağlaroğluun bir şair kimi formalaşmasında, ümumilikdə, zəngin ədəbiyyatımız, xüsusən aşiq yaradıcılığımız böyük rol oynayıb.

Lakin bu yolda ona mayak olan, şeirin çətin yollarında inamla addımlamaqda, poeziyanın "dərinliklərinə" enməkdə ustاد şair Musa Yaqubun böyük rolub. Sözün həqiqi mənasında, bu poeziya onun üçün məktəb olub: şeiri necə yazmaq, hansı məsələdən və necə söz açmaq, sözü şeirə, poetik ifadə vasitəsinə çevirmək əslən qədər çox şeylər öyrənib. Ustadın da ona ünvanlanmış qiymətli sözləri var: "...dünyanın yaxşı adamlarına, mələklərinə "Şükür" deyə-deyə, iblisini taniya-taniya bir az razı, bir az narazı, gah fərəhli, gah gileyli günlərini yaşıyır, bu hisləri şeirə çevirir. ...Şahməmməd şeirlərində təbiəti zəngin olan öz doğma torpağında özünəməxsus doğmaliq tapa bildi, rəng içində rəng tapdı, dağlar əhatəsində öz dağını, öz söz mənzərəsini yarada bildi".

Ağsaqqala, ağbirçeyə hörməti olan şair ustاد Musa Yaqubdan dərs almağı, şairdən aldığı mənəvi qidani böyük minnətdarlıq duyğusu ilə qarşılıyır, öyrənməyi fəxribilir və həmişə yüksək ehtiramını bildirməklə onun uca məqamını belə ifadə edir:

Çöp yuvalar boş olmazdı,

Göyərməmiş daş olmazdı.

İl keçərdi, qış olmazdı,

Hər şair Musa olsaydı.

"Kürsüdən şeir oxuma" əsəri də Musa Yaquba ünvanlanmış və təbiətə qoşduğu şeirlərini ilham aldığı təbiət qoynunda: dağda, yaylaqda, ağ qovaq yanında, "od-ocaq bənzəri sözlərin" közə, ocağa, qəlbi güldən təmiz pak uşaqlara və oyaq insanlara, nəhayət, şairin arxa-dağayı olan el yanında oxumağı məsləhət bilir:

Şeiri yolum üstə güldüşairin,

Əli ciynam üstəəldi şairin.

Arxası, dayağı eldi şairin,

Bu dayaq yanında oxu şeirini.

Ş. Dağlaroğlu yaxşı bilir ki, ta qədimdən üzübəri gələn ədəbiyyatımızda mövzuya yeni don geyindirən, sözə ilahi qüvvə bəxş edən sənətkarlarımız çox olub. Onların həssas ürəkləri titrədib "sarı simə toxunmaları" da saysız-hesabsızdır. Yazılan nəzirələr bunlara konkret sübutdur. Bəli, bu həqiqətdir ki, adı insanları duyğulandırmaq çətindir, həssas, zərif qəlb sahiblərini təəccübləndirmək, daha yüksək şəkildə ehtizaza gətirmək, bülbüle döndərmək ikiqat çətindir. Bu mənada şairin ustad sandığı, mövzuya poetik-fəlsəfi don geyindirən, onu əsrarəngiz gözəlliyi və rəngarəng çalarları ilə çatdırıran Musa Yaqub poeziyası qədər güclü əks-səda doğuran, nəzirə yazılın sə-

nətkarlar barmaqla sayılacaq qədərdir. Təkcə bir faktı göstərmək yerinə düşər ki, ona yüzdən çox nəzirə yazılmış, bunların çoxu isə "Göyərməz" şeirinin payına düşüb.

Bu anda istedadlı qələm sahibi Oqtay İslayıllının fi-kirlərini xatırlamaq yerinə düşər: "Qara daş". Bu, hamiya tanışdır. Amma Musa Yaquba qədər poeziyanın diqqətini cəlb etməmiş, poetik mühakimələrin tədqiq obyekti olmamış, ədəbi obrazlardan birinə çevrilənməmiş, bədii mən-tiqin, məcazi təhlilin diqqət mərkəzinə düşməmişdi. Yalnız döha adını qeyri-adiyə çevirə bilir. Musa Yaqub daşı fəlsəfi və poetik yozum obyektinə çevirmiş, başqalarını da öz duyğularını bu daşa çəkməyə, zaman və məkan haqqında düşüncələrini daha da itiləməyə, qara daşın dünya qədər maraqlı bir panoramını yaratmağa həvəsləndirmişdir. Onun sayəsində "qara daş" adı bir ifadədən çox tutumlu, coxyozumlu metaforik ifadəyə çevrilmişdir. İndi onu hərə fərqli şəkildə, özünəməxsus tərzdə görür və göstərir. Biri onu kədər, biri savablı-günahlı ömür, biri güvənc, biri sərtlik və dözüm, biri tarixi taleyimiz, biri dünya, biri yanından ötüb keçilməli adı əşya kimi dərk və təqdim edir. Mənim nəzərimdə isə daş bütövlüyün, mərdiliyin, təmizliyin, əbədiliyin rəmzidir. Bu dünyada daşdan başqa heç nə ilkin təmizliyində qalmayıb. Yalnız onun daxilinə heç bir çirk nüfuz edə bilməyib. Yoxsa qara daş bir belə bülbüл cəh-cəh vurdurmazdı. Hətta bəzilərinin ən uğurlu qələm məhsulları məhz Musa müəlli-min təsiri ilə yazdığı şeirlərdir. Musa müəlliimin varlığıının özü zəmanəmizin ən gözəl şeiridir".

Təsadüfi deyil ki, ustadin poeziya məktəbinin başqa şagirdləri kimi, Ş.Dağlaroğlu da qara daşın sədasına səs vermiş, könül rübabını dilləndirmiş, bu gözəl incinin poetik cazibə qüvvəsindən kənardə qalmasına imkan verməmiş, qara daşın fəlsəfi yozumuna öz baxışını ifadə etməkdən çəkinməmişdir. Hətta bir şeirlə ürəyi səngiməmiş, qəlbinin dərinliyindən süzülüb gələn o müqəddəs arzuları beynində oyanmağa hazır olan düşüncələrə rəvac vermiş iki mənalı şeiri oxucuya təqdim etməklə öz şirinliyi, səmimiliyi, axıcılığı, xoş ovqat yarada bilmə qabiliyyəti və səmimi məna tutumu ilə həssas qəlb və düşüncə sahiblərini ehtizaza göttürmişdir. Bu poetik nümunələr "dur-na qatarı"nda layiqli yerini tutmaqla bərabər, Musa Yaquba və onun pərəstişkarlarına qiymətli bir töhfədir.

"O daşı göstər mənə" şeirində namərdiliklə ad çıxaranlar, torpaq satıb ata-baba məzarları ilə alver edənlər, xeyir kərpicinin üstüne şər kərpici hörənlər şairin hədəfinə tuş gəlir. Müasir dövrümüz üçün çox aktual məsələlərə öz humanist insanı prizmasından yanaşmış şair fəxrlə onun yolunun layiqli davamçısı olacağına əminliyini bildirmişdir:

*Varını ver deyənə nayisa vermək üçün,
Yüngüllərin yanına çəkiyə gəlmək üçün,
Ölürəm sən gördüyüün o daşı görmək üçün,
Göstər, ay Musa Yaqub, o daşı göstər mənə.*

*Üstündə gül bitirib, dərərəm, qoxlayaram,
Daş olmuş ürək sayıb odlaram, oxlayaram.
Gələn bütün nəslimə yadigar saxlayaram,
Göstər, ay Musa Yaqub, o daşı göstər mənə.*

"Qara daş" göyərsə, nə olacaq ki..." şeirində iki şairdən: M.Yaqub ("Bu dünyanın qara daşı göyərməz") və Faiq Qurbanlı ("Bu dünyanın qara daşı göyərər") epiqraf götürən şair cəmiyyətdəki naqışlıklärin nə vaxt aradan qalxacağı haqqında fəlsəfi - insani düşüncələrini qələmə alır, insanları ali məqsədə, adlarına uyğun işlər görməyə səsləyir:

*Gecə gündüz ilə döyüşən deyil,
O bunu, bu onu buraxır dincə.
Qara daş göyərib, dəyişən deyil,
Qara, daş ürəklər göyərməyincə.*

Dünyaya yaraşıq vermək, işiq, nur saçmaq, gözəllik yaratmaq üçün gəlmiş insanın naqışlıklärini, "mənəm-mə-nəm" iddiası şairi yandırıb-yaxır. O, M.Arazın "Dünya düzəlmir ki, düzəlmir, baba" ifadəsinə cavab olaraq yazdığı "Dünya necə düzəlsin" şeiri başdan-başa insani naqışlıklärin qarşısında heyretinin ifadəsidir.

İlin, ayın yerini səhv salmağımız, gözümüzün heyvanın, quşun payında, hər kəsin öz hayında olması ("Məndən ötdü, qardaşımı dəydi"), hər kəsin öz aləmində bir ölçüsü, bir mızan-tərəzisi olması, haqdan üz döndərməsi, yaxşıya pis, pisə yaxşı deməsi, bütün bu işlərdə hamının günahkar olması ("Bir günah sənindir, bir günah mənim", "Bir gözün sən əydin, bir gözünü mən, Niyə nəraziyə bu tərəzidən" - M.Yaqub) bugünkü günahların Allahın ümidiñə qalması, müqəddəs iş üçün birləşə bilməməyimiz şairi bir sual qarşısında qoyur: "Dünya öz-özü-nə necə düzəlsin?"

Ən çətin anda şairə öz dəstəyini göstərən sazlı, sözlü insanlardan biri də elimizin-obamızın ozanı Aşıq Yanvar olub. Şairin onunla deyişmələri ustad-şagird münasibətləri səpkisindəndir. Uzaq Sibirdə olarkən darixib özünə yer tapmayanda, dərdini aşağı söyləyir, mənzum məktublar göndərərdi. Aşıq da cavabı şeir şəklində verərdi. Şair yazanda ki:

*Əcəb qəribsəyib dilim "can" üçün,
Bir gülər üz üçün, mehriban üçün.
Qədirbilən üçün, sözbilən üçün,
Nəgmədir içim də, çölüm də mənim.*

"Zər qədrini zərgər bilər" ifadəsinə söykənən Aşıq da onun gəlişini meydani telli saza verməklə toy-bayram kimi qeyd edəcəyini deyrir:

*Aşıq Yanvar söz tapmayır yaza hey,
Vurulubdu çıçayə hey, yaza hey.
Meydanı verəcək telli saza hey,
Buraya dəyəndə qədəmin sənin.
Şairin Aşıqla toylarda, el şənliklərində birlikdə oldu-*

ğü vaxtlar da çox olub. Neçə illər əvvəl aralarında deyişmə söhbəti də olub. Çox maraqlı və məzmunlu aşağıdakı qıflıbənd hər iki sənətkarın aşiq ədəbiyyatına dərin-dən bələd, eyni zamanda istedadlı sənətkar olmasına bariz sübutdur:

Dağlaroğlu:

*Aşiq qardaş, tanış olduq, nə yaxşı,
O nadir ki, nemətlərdə baş olur?
O nadir ki, ələ almaq çətindir?
Ələ alsan, hər şey ona nuş olur?*

Aşiq Yanvar:

*Dağlaroğlu, bu dostluğa mən də şad,
O, çörəkdir, nemətlərdə baş olur.
O, ürəkdir ələ almaq çətindir,
Ələ alsan, daş da ona nuş olur.*

Ş.Dağlaroğluun yaradıcılığından ilham aldığı ən yaxın dostlarından biri də şair Oqtay İsmayıllıdır. "Mənim ilə" şeirində şairlə bağlı diləkləri, "Telefon deyişməsi"ndə isə (Bu həm də deyişmə janının təzə variantıdır) hər ikisinin dünya, həyat haqqında fəlsəfi düşüncələri özəksini tapıb.

Şairin "Sən nəgməsən" şeiri isə gənc yaşında dünyasını deyişən istedadlı şair Alim Məhərrəmlinin "Daha məndən Kərəm olmaz" şeirinə nəzirədir. Şairin qənaətinə etiraz edən Ş.Dağlaroğlu nikbin olmağı, həyata yeni nəzərlə, soyuq başla baxmağı tövsiyə edir:

*Daş bağlayıb ürəyin bu qış günü,
Kimdi salan çölə səni, ay Alim?
"Daha məndən Kərəm olmaz" deyirsən,
Əslə görmür hələ səni, ay Alim.*

Şahməmmədin Məmməd Qədirin "Çıxım gedim" şeirinə, Elşən Əzimin "Eylərsən", Aybəniz Əliyarın "Yetimdi" şeirinə, xalası oğlu Mərdanın ad gününə yazdığı "Pirəqanım", Sumqayıtda yaşayıb-yaradan şair doslu Asif Asimanın yaradıcılıq gecəsinə ithaf etdiyi "Gəlmışəm" şeirinə yazdığı nəzirələr də çox maraqlı fikirlərle zəngindir və şairin tükənməz istedadının nəticəsidir.

22. İNSANLIQ BİCİMİNDE GÖZƏLLİYƏ VURULANLAR

(Kimlər nəgmə qoşdu Dağlaroğluuna...)

*Qovrulsə da ürəyinin yağında,
Müdrikələşib ömrün erkən çağında.
Qəlblərdəki şeir-sənət bağında,
Heykəlləşir heykəltəraş qardaşım.*

(Xatın)

Saf və səmimi xarakterinə görə, Ş.Dağlaroğluun hələsinə toplanan qohumlar, dostlar, tanışlar həmişə onuna görüşməyə can atır, yeri gəldikcə, mehriban münasibətlərini hiss etdirməyə çalışırlar. Əlli yaşı münasibətilə çap olunan "Ömürdən əlli yarpaq" kitabında onların bir

hissəsinin ürək sözləri toplanmışdır. Bunların içorisində çoxlu şeir də var.

Gözəl pedaqoq Hacı Məmmədov sadə dildə yazdığını, dilindən gələn güclü deyim tərzi və təsvir vəsítələrini yüksək qiymətləndirərək "Dünya öz-özünə necə düzəlsin" şeirinə nəzirə olaraq "Dünyamız düzəlmir" şeirini yazıb, şairin fəlsəfi fikirlərinə elə filosofyanı cavab verib:

*Yaddaşında milyon ilin get-gəli,
Amansızın çıyındədir bir əli.
Yaxşuları çəkən yoxdur irəli,
Bu dünyamız düzələnə oxşamır.*

Şair Asif Asiman da özünə qardaş sandığı, yüksək vətənpərvərlik duyğularını, el-oba, yurd təssübkeşliyini özündə əzx edən şairə nəzəmlə silsilə məktublar ünvanlaşdır. "Məni" rədifi qoşması da bu silsilədə xüsusi yer tutur. Hər an dostunun düşüncələrinə ortaqlı olan A.Asiman hər görüşdə nikbin notlarla kökləndiyini minnətdarlıqla bəyan edir:

*Seyr etdikcə burda hər bir gülşəni,
Sandım mənəm insanların ən şəni.
A Şahməmməd, dinlədikcə hər səni,
Tərk eylədi bu həsrət, nisgil məni.*

"Dağ çıçəkləri" ədəbi möclisinin ən fəal üzvlərindən biri, "Gözlərim dan yerində" və "Ürəyimin işığı" kitablarının müəllifi Xatin Qəmkar şairin yaradıcılığının vurğunudur. Həmişə istedadlı şairdən çox şey öyrəndiyini deyən Xatin el yanında başı uca olan şair qardaşına bəslədiyi düşüncələri şirin misralarla dilə götürür:

*Əllərinin zəhmətinə güvənər,
Bir kimsəyə əyməyib baş qardaşım.
Yaxşı ata, yaxşı övlad, yaxşı ər,
Öz yükünü çəkər yavaş qardaşım.*

*Qəmli olsa, gizlədər göz yaşını,
Dostlarına düyünləməz qaşını.
El yanında uca tutar başını,
Sal qayada, zirvədə daş qardaşım.*

Mərhum pedaqoq və şair Ağami Bağırlı şairə ürək sözlərini "Çətindir" şeiri ilə çatdırıb, ona zirvədən-zirvəyə qalxıb ucalmağı arzulayır.

Həkim - şair Məmmədyar Məmmədyarlı da Ş.Dağlaroğlu yaradıcılığının vurğunudur. Bütün əsərlərinə xüsusi münasibət göstərsə də, şairin təcnislərini ülvilər məhəbbətlə xatırlayır. "Qardaşım" şeiri də bu məhəbbətin təzahürüdür. M.Məmmədyar şair dostunun xasiyyətini incədən-incəyə mənalandırmaqla bu yolda ona əbədiyaşarlıq, tanrıının yoluna nur saçmasını arzulayır:

*Ürəyini süfrə kimi sərmisən,
Nəyin varsa, dost yolunda vermisən.
"Yerlə göyün arasına girmisən",
Göyləri çıyındə saxla, qardaşım!
Ş.Dağlaroğluun şair dostu Tofiq Məmməd də 50 ya-*

şına gözəl bir töhfə olan şeir ərmağan edib:

*Sözlərin ləl olub ömrün tacında
Yox zərdən, zibadan ehtiyacın da.
Əsl dostlar ilə dağ yamacında
Tofiqin könülünə gör nələr düşüb.*

Şair Qəhrəman Tovuzlu isə "yoluna, izinə, bal kimi sözünə" vurulduğunu qeyd etməklə onu "dağlar qartalı, dağlar şiri" adlandırır. Ürəyini yanlıqlı kaman siminə, hər misrasını dalgalı ümmana bənzədən şair sazıl-söhbətli Dağlaroğluunun "duzlu" şeirlərinə vurulduğunu etiraf edir.

Şair dostu Kəramət Əmirli də "Günəşdən nur alan poeziya" adı ilə dostuna ünvanladığı ürək sözlərini "Nə yaxşı" adlı gözəl bir şeirlə yekunlaşdırır. Həmin şeir sənki "Bu yaz niyə gecikdi" əsərinə cavab olaraq yazılıb və hər bənd maraqlı misra ilə yekunlaşır ki, bu da oxucu qəlbini nikbin hislərlə süsləndirir. Misralar axıcı, mövzu gözəldir:

*İndi-indi bənövşələr açırlar,
Gül dəlisi kəpənəklər uçurlar.
Təbrik üçün sənə doğru qaçırlar,
Bu yaz gecikməyib, nə yaxşı?!*

Köhnə dostlarından biri - Cəbrayıl Hüseyn də onun yaradıcılığının vurğunudur. Həm həyatda, həm də yaradıcılığında nikbin və səmimi, dünyaya baxışında kamil olan, ədəbiyyatımızın klassiklərinə, çağdaş nümayəndələrinə, bugünün sayılıb-seçilən yazarlarına həmişə hörmət və eh-tirəm göstərən şairə münasibətini "Köhnə dostlarım" adlı şeirlə də bildirir. Şair Şahməmmədin simasında köhnə dostlarını "dərin dəryalarda gəmiyə", "sünbüllü sarılmış zəmiyə", "ataya, dayiya, əmiyə" bənzədir. Hər il "qatarın-dan durna itirən" dostlarını sonda belə xatırlayıb:

*Cəbrayıl, yolumuz yetmişə, yüza,
Dünyanın işləri məzədən məzə.
Köhnədən köhnədi, təzədən təzə
Köhnə dostlarım.*

Jurnalist Salman Talışanlı da yubiley tədbirində Dağlaroğluuna fikir və düşüncələrini poetik dillə çatdırıb. "Gedir" adlı bu şeirdə insana məxsus bəzi xüsusiyyətlərin ömrü varaq-varaq azallığı, qara rənglərin teldən, doğma qohum-qardaşın yadlaşdırıqca əldən getdiyini, sözü şirin, xatirəsi canlı belə oğulların əbədilik yaşayacağıni söyləyir.

Sadiq dostlarından biri - müəllim Füzuli Baxışov şair-dən söhbət düşəndə: "Tanrınn öz istəyidir ki, sevgiyə la-yiq bəndələrini sevilməyə layiq torpaqda dünyaya gəti-rir". Bele insanla dost, həmsöhbət olduğuna görə özünü xoşbəxt sayan F.Baxışov "Heç" rədifli şeirlərini də ona həsr edib, dünya işlərinin özünəməxsus fəlsəfi yozumunu verib.

İsrail Yaziçilər birliyinin üzvü, Ş.Dağlaroğluunun redaktorluğu ilə 2005-ci İsraildə şeirlər kitabı çap olunan Şamil Şirvanlı da onu "şair kimi oxunan, müəllim kimi

sevilən, dost kimi sədaqətli, vətandaş kimi dəyanəti olan bir şəxsiyyət" kimi qiymətləndirir. Yuvarlaq yaşının tamam olması münasibətilə "şair" rədifli şeirləri ərmağan edən müəllif, Şahməmmədin "sözlə" portretini yaradıb:

*Gec gələn kasıbin baharı olur,
Pulluya qışda da bahardı, şair.
Hər yerdə, hamiya səni sevdirən
Səndəki saflıqdi, vüqardi, şair.*

Şair dostu Ədalət Əsgəroğlu da şairə dağlar qədər ömür arzulayır və ona ürək sözünü poetik bir dillə çatdırır:

*Uzun yollar qurtarmasın,
Fərqi yoxdu, ağır olsun,
Asan olsun...
Sevgiləri ismarlarıq.
Gedə-gedə
Bu yollara,
Baş vuraraq sevdalara...
Kim deyir ki, yorulmuşuq,
Biz insanlıq biçimində
Gözəlliyyə vurulmuşuq.*

23. DAĞLAROĞLU, QƏLƏM DÜŞMƏZ ƏLİNĐƏN...

*Qorxutmaz "Şah!" Məmmədi,
Sözündə şah Məmmədi.
Sev, bir də Şahməmmədi
Tapa bilməyəcəksən.*

***

*Əlində sazım qalıb,
Dilimdə sözüm qalıb.
Nə dərdim var, ey Vətən,
Çölündə izim qalıb.*

Bu dünyada şair də çoxdur, vətəndaş da. Lakin şair-vətəndaş tək-tekdir. Ş.Dağlaroğlu da ikincilərdəndir. O, anadan şair doğulub. Onu şair edən həssas qəlbi, bir də ana yurdun ayna bulaqları, başı qarlı, qartallı dağları, coşqun irmaqları, min bir rəngə çalan düzələri, müdrik, zəhmətkəş insanları olub. Mayasını klassik ədəbiyyatdan və xalq yaradıcılığından alan şairin əsərləri də özünə oxşayır: səmimi, saf, pak, təmiz...

Şeir yazmağa orta məktəb illərindən başlayan, pillə-pillə yüksələn, ildən-ilə püxtələşən şair artıq öz yaradıcılığının yetkin mərhələsinə çoxdan qədəm qoyub.

Elep bil gözümüzün önündə balaca bir işiq böyüdü-büyüdü parlaq günəş şüasına çevrildi. Kiçik bir təpə böyüdü uca Dağ oldu, yenilməyəcək bir zirvəyə döndü. O, bircə gün də olsun, özünü düşünməyən bir vətəndaşa və vətəndaşa çevrildi:

*Dostlar, bu yaşında bircə gün hələ,
Özümçün yaşaya bilməmişəm mən.*

*Bu ötən ayları, keçən illəri
Gecəyə, gündüzə bölməmişəm mən.*

O, hər bir fərdin özünəməxsus aləmini irəlicədən duyan poeziya müəllifidir. Bu gün həmin meydanda heç bir şairin səsinə oxşamayan, üslubuna, tərzinə görə tanınan bir səsdir o səs. Müasir poeziyamızda öz fərdi üslubu, ilk şeirlərindən başlayaraq məxsusi dəst-xətti ilə seçilən sənətkar kimi oxucu auditoriyasının rəğbətini qazanaraq əsl poeziya haləsinə bürünüb.

"Məni çağırın var, bu öz səsimdir", - deyərək poetik istedadından yetərinəcə faydalanan, yaradıcılıq enerjisini ildən-ilə daha gur alovlandıran şair bu yolda yorulmur, usanmir:

*Mən bircə anlığa, yoruldum deyə,
Sizdə dayanmağı yersiz sanmışam.
Ürəkdən bu elə vuruldum deyə,
Elə ürəkdən də alovlanmışam,
("Şeir yolları")*

Çünki içində həmişə ona qüvvə verən ideallar yaşayır.:
*Nə qədər varsınız, anam, Vətən, yar,
Baharı solmazdır mənim eşqimin.*

Onun poeziyası xoş bir ovqatın, səmimiyyətin, ruhsallığın bir araya gəldiyi aləm kimidir. Bu aləmdə hər kəs məhz onun üçün doğma olanı görür, bir anlıq düşüncəyə dalır, gözəl olani, yaxşını tanır və ona könül verir. Eyni zamanda insanın duygularını oynadan, ürəkdən tikan çıxaran misraların, poetik deyimlərin yer alması hamının ürəyincə olur. Və elə buna görə də canlı poetik misralar istər-istəməz insanın içindən bir işiq səli kimi axıb keçir.

Deyirlər ki, qoşmanı şair bütün ömrü boyu yazır, təcnisi ən yetkin çağlarında, gərəylini isə çox gəncliyində, bir də gəncliyi ilə vidalaşında qələmə alır. Ş.Dağlaroğlu üçün belə bir sərhəd yoxdur. O, yaşıının hər mərhələsində hər janrı mükəmməl əsərlər yaradıb. Çünki sözün poetik ifadəsinə diqqətlidir, sözləri sağa-sola səpələmir, onların şeir olmasına bədii təsir gücünü artırır.

Onun poeziyاسında fikir anlaşıqlı, sadə şəkildə, lakin bədii obraslılıqla ifadəsini tapır. Misralar isə ağıllı və yetkin bir düşüncə yükünü daşıyır.

Şeir dünyasının xarakterik cəhəti qəlbədəki səslərin sözlərə, sözlərin sətirlərə, sətirlərin gözəl poeziya cələnginə çevriləməsidir. Təsadüfi deyildir ki:

*Qəlbim odlanırsa, qalbim yanırsa,
Demək, ya sevmişəm, ya sevilmişəm.*

İncimə, incimə, sən ey bəstəkar,

Həyatı ən şirin nəğmə bilmışəm, - deyən şairin şeirlərinin hər biri bir nəğmədir. Bu şeirlərin çoxuna ("Yar görüşə gəlmədi", "Sənsiz", "Ay xanım", "Yanılmışam" və s.) mahni bəstələnib.

Ömrünün 60-cı müdrik illərini yaşayan, yazmaqdan, yaratmaqdan doymayan və:

*Hələ nə yol getmişəm,
Beş addımlıq bir ciğir.
Zirvələrdən baxmağa*

Məni yollar çağırır, - həvəsi ilə yol gedən, bitib-tükənməyən şeir-söz xəzinəsinin xəzinədarı, ürəyi Vətən, xalq, insanlıq üçün döyünen bir yazarın bəzi portret cizgilərini yaratmağa çalışdım. Nail oldummu? Əlbəttə, oxucu üçün, bəlkə də, bu, qaneedidir. Ancaq yaradıcılığı ilə geniş tanış olandan sonra ürəyi dolu bir insan kimi nə məni, nə də şair, publisist, tərcüməçi, naşir və qəzet redaktoru, ictimai birliyin sədri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Prezident təqaüdçüsü, neçə-neçə başqa titulların və mükafatların sahibi, başlıcası isə səmimi insan, başqalarına ürəyinin işığını paylamağı fəxr bilən, əsl vətəndaş və şair dostu Məmməd İsmayılin:

Göyər arzularım, göyər bir az da,

Hələ yaşamağa dəyər bir az da. - misralarındaki həsrətlə yaşayan Ş.Dağlaroglu da qane etmədi.

Hikmət dolu əvəzsiz şeirlər müəllifi olan, zəngin dilimizin geniş poetik imkanlarını məharətlə sərgiləyən, ömrünü-günüñ sözə həsr edən, bu yolda özünü təsdiq edən bir şairin poeziya dünyasından - məna gülüstanından söz açsam da, hiss etdim ki, hələ yaradıcılığının çox cəhətlərini işıqlandırıbilmədim, bəzi cəhətlərinin üstündən səthi keçdim. (Bu yazı onun 2006-cı ilə qədər yazdıqlarının əsasında qələmə alınıb). E.Heminquey çox doğru demişdir: "Dünyada insan barəsində adı, düzgün yazımaqdan çətin heç nə yoxdur". Ümid edirəm ki, nə vaxtsa bu təmənnasız ömür sahibinin əsl portretini yaradan tapılacaq. Bu təkcə Azərbaycanın cənnət guşələrindən biri olan İsmayılli üçün deyil, bütöv Vətənimiz üçün döyünen ürək sahibi olan vətənpərvər, istedadlı bir qələm sahibinin əməyinə verilən bir töhfə olardı.

Fikrimi şair-publisist İldırım Dəmirlinin şairə ünvanlaşlığı şeirin bəzi misraları ilə bitirir, bununla da şairə yaradıcılığında yeni-yeni nailiyyətlər, həmişəyaşar qələmənə yeni poetik güc arzulayır və bu işıqlı portretin neçəneçə çalarını əks etdirən yazılar arzusu ilə "hələlik" deyirəm:

*Dağlaroğlu, qələm düşməz əlindən,
Sevgi dolu sözlər yağır dilindən.*

*Qorxun yoxdur həyatın gur selindən,
Çiçək açan hər zəhmətin mübarək.*

***

*Dağlaroğlu, toy-mağarda başdasan,
Çox kamışın ağılda sən, başda sən.*

*Beləcə qal, səksən, doxsan... yaşda sən,
Tanrı verən bu qismətin mübarək.*

SON